

BULETIN LUNAR

PRIVIND NIVELUL RADIOACTIVITĂȚII MEDIULUI

PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

ÎN LUNA AUGUST ANUL 2026

Direcția Laboratorului pentru Radioactivitatea Mediului a Laboratorului de Referință de Mediu (LRM) efectuează monitoringul sistematic al radioactivității mediului pe teritoriul Republicii Moldova. Buletinul Lunar privind informația referitoare la nivelul fondului radioactiv gamma al mediului ambiant este transmis conform *schemei de difuzare* întocmită pentru anul 2026 către autoritățile statului și instituțiile abilitate cu funcții de luare a deciziilor, de asemenea este amplasat pentru vizualizare pe pagina web a I.P. Autoritatea de Meteorologie și Monitoring al Mediului (AMM) www.meteo.md

Rolul Direcției Laboratorului în cadrul Sistemului National de Monitoring Integrit al Mediului

Direcția Laboratorului realizează monitoringul radiologic pe două direcții principale:

1. Autoritate tehnică:

- Asigură supravegherea radioactivității factorilor de mediu - observații privind debitul dozei ambientale a radiației-gama în regim manual la 10 stații meteorologice (Briceni, Bălți Soroca, Fălești, Cornești, Bravicea, Bălțata, Leova, Comrat, Cahul), precum și în regim on-line la alte 5 stații automate înzestrate cu detectoare MIRA (Chișinău, Bălți, Briceni, Ștefan Vodă, Cahul), plus 1 stație automată on-line cu detector AMS02 (Chișinău).
- Analizează probe de aerosoli atmosferici, depuneri atmosferice, cât și probele de sol necultivat colectate de pe teritoriul Republicii, pentru determinarea radionuclizilor telurici (Ra-226, Th-232, K-40) și tehnogeni (Cs-137, Sr-90).
- Crează, menține și completează baza de date cu privire la calitatea radioactivității mediului.

2. Avertizare timpurie:

- Înștiințează în regim de urgență organele cu funcții de control și luare a deciziilor privind gradul excepțional de poluare radioactivă a mediului;
- Elaborează buletine zilnice, lunare, anuale cu privire la calitatea radioactivității mediului, informarea și difuzarea acestora factorilor interesați.

Cea mai importantă sarcină a unui sistem de monitorizare a debitului dozei ambientale a radiației gamma, este de a da un semnal de alarmă în cel mai scurt timp posibil,

atunci când radioactivitatea din zona monitorizată depășește nivelul natural (în Republica Moldova Limita de avertizare este de $0,25 \mu\text{Sv/h}$ (microSievert/h), în conformitate cu normele fundamentale de radioprotecție stabilite de Ministerul Sănătății).

Radionuclizii artificiali ai diferitelor elemente, care pot fi eliberați în atmosferă, rezultă în principal din accidente sau explozii nucleare. Cele mai mobile sunt gazele nobile (Xe, Kr) și elementele volatile (I, Cs, etc). Nivelurile de avertizare pot fi stabilite prin măsurarea debitului dozei externe, în principal datorită radiațiilor gamma a unui nor radioactiv sau de la suprafața solului contaminat, fie prin măsurarea contaminării radioactive aderente la particulele plutitoare de aerosoli. În cazuri speciale, primul semnal de avertizare se poate baza și pe monitorizarea radioactivității apelor de suprafață.

Nivelul radioactivității mediului

Pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează observații privind **debitul dozei ambientale a radiației gama în regim manual (dozimetre tip UltraRadiac)** de 2 ori/24h, la orele 08⁰⁰ și 20⁰⁰. Dozimetrele sunt amplasate la 10 stații meteorologice (Briceni, Bălți, Soroca, Fălești, Cornești, Bravicea, Bălțata, Leova, Comrat, Cahul).

Conform datelor colectate în luna august a anului 2026 la 9 punctele de monitoring radiologic, valorile echivalentului debitului dozei ambientale a radiației - gama au variat între $0,09 - 0,19 \mu\text{Sv/h}$:

-la Nord (stațiile Briceni, Soroca, Fălești) în limitele: minima $0,10 \mu\text{Sv/h}$ (st. Briceni, Soroca), maxima $0,17 \mu\text{Sv/h}$ (st. Briceni);

-în Centru (stațiile Cornești, Bravicea, Bălțata) în limitele: minima $0,09 \mu\text{Sv/h}$ (st. Bălțata), maxima $0,15 \mu\text{Sv/h}$ (st. Bravicea);

-la Sud (stațiile Leova, Comrat, Cahul) în limitele: minima $0,11 \mu\text{Sv/h}$ (st. Leova, Comrat, Cahul), maxima $0,19 \mu\text{Sv/h}$ (st. Comrat).

Notă: Dozimetrul de la stația Bălți a fost ridicat pentru lucrări de mentenanță.

De asemenea, datele privind debitul radiației gamma au fost colectate prin intermediul **Sistemului automat de măsurare a aerosolilor AMS-02** - stația automată din mun. Chișinău, care activează în regim continuu.

Stația automată AMS-02 aplică două filtre statice consecutive, primul pentru particule de aerosoli și un al doilea filtru planar pentru iodul molecular. Prezența radioactivității non-naturale pe oricare dintre filtre este detectată prin intermediul numărării alfa-, beta- și/sau gamma.

GIHMM

test page 20230719

AMS02

Custom views

Events File

Private views

Settings

Log Out

Logged In as

Anastasia Mazur

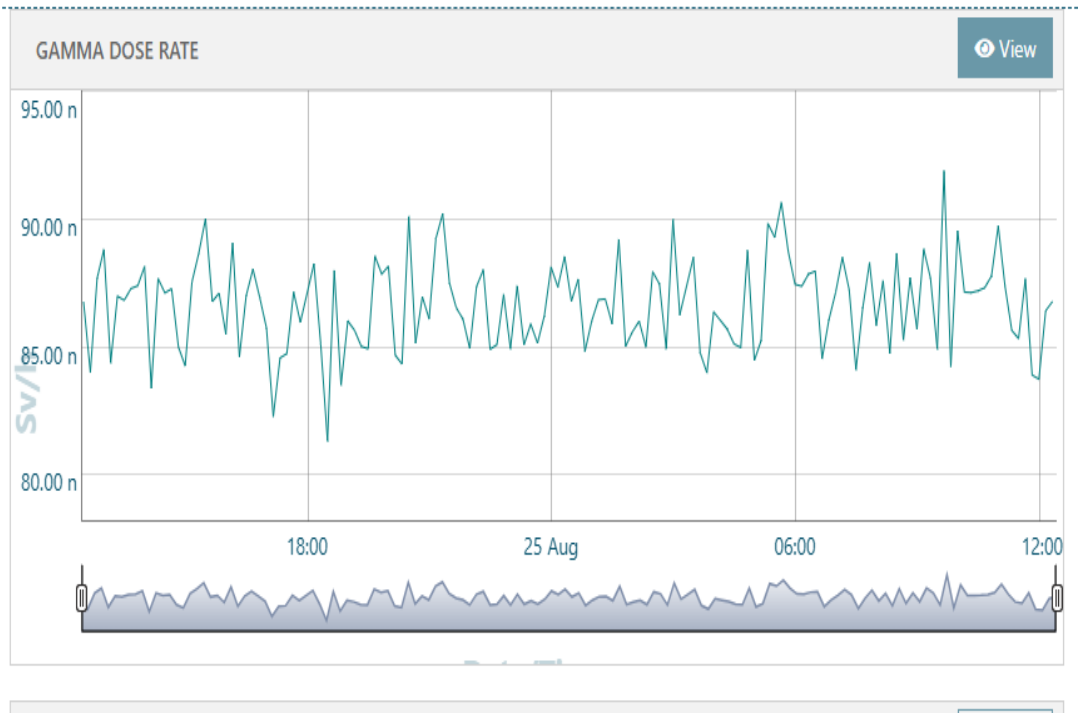
GRAPHS Live

Interval

10 minutes

Range

24 hours

MYGIHMM - CUSTOM VIEW Paused

Custom view

Date/Time	Value	Meter	Metergroup
2026-08-25 12:20:00	86.820 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 12:10:00	86.460 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 12:00:00	83.780 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:50:00	83.940 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:40:00	87.710 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:30:00	85.370 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:20:00	85.690 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:10:00	87.420 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 11:00:00	89.780 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:50:00	87.820 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:40:00	87.360 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:30:00	87.240 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:20:00	87.170 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:10:00	87.190 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 10:00:00	89.590 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:50:00	84.270 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:40:00	91.930 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:30:00	84.960 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:20:00	87.740 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:10:00	88.870 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 09:00:00	85.740 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02
2026-08-25 08:50:00	87.740 nSv/h	AMS02 - MET - DOSE - RATE	AMS02

Custom view

Settings

Meters Unit | Metergroup / Station

AMS02 - MET - DOSE - RATE

Min. value

Max. value

Since

Nothing selected

- OR -

Start date/time

End date/time

24.08.2026 12:31

25.08.2026 12:31

Data interval

10 minutes

View as

List

Bookmark name

Save filter

Visualize data

Download data

Bookmarks

Astfel, pe parcursul lunii curente la Chişinău, valorile nivelului fondului radioactiv gamma a variat între 0,08 şi 0,14 $\mu\text{Sv/h}$, nefiind depăşită **Limita de avertizare este de 0,25 $\mu\text{Sv/h}$.**

NIVELUL FONDULUI RADIOACTIV GAMMA PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Aaugust 2026				
	Tip Monitorizare / Stație	Valoare Minimă	Valoare Maximă	Siguranță /Status
	Manuală (Briceni, Soroca, Fălești, Cornești, Bravicea, Bălțata, Leova, Comrat, Cahul)	0,09 $\mu\text{Sv/h}$ (Bălțata)	0,19 $\mu\text{Sv/h}$ (Comrat, în data de 17.08.2026)	• Sigur (Sub limită)
	Automată (Chișinău)	0,08 $\mu\text{Sv/h}$	0,14 $\mu\text{Sv/h}$ (în data de 18.08.2026)	• Sigur (Sub limită)
*Notă: Limita de avertizare – 0,25 $\mu\text{Sv/h}$ (microSievert/h) - în conformitate cu normele fundamentale de radioprotecție stabilite de Ministerul Sănătății				

Activități privind raportarea și gestionarea datelor monitoringului radiologic

Informarea publicului: Întocmit zilnic *Buletinul privind nivelul fondului radioactiv pe teritoriul Republicii Moldova* și asigurată transparența decizională prin inițierea publicării acestuia pe site-ul oficial al I.P. AMM - <https://www.meteo.md/index.php/mediu/radioactivitate/>

Difuzarea informației instituționale: Transmise operativ datele zilnice privind echivalentul dozei ambientale a radiației gama către instituțiile abilitate, în strictă conformitate cu schema de difuzare aprobată.

Managementul bazelor de date: A continuat gestionarea și actualizarea sistematică a bazei de date privind monitoringul radiologic, în format digital (Microsoft Excel) și pe suport de hârtie.

Asigurarea calității datelor: Efectuată verificarea riguroasă a corectitudinii informațiilor introduse, cu identificarea promptă și înlăturarea erorilor depistate pentru menținerea integrității datelor.

**Șef Direcție a Laboratorului pentru
Radioactivitatea Mediului**

Elena Mursa